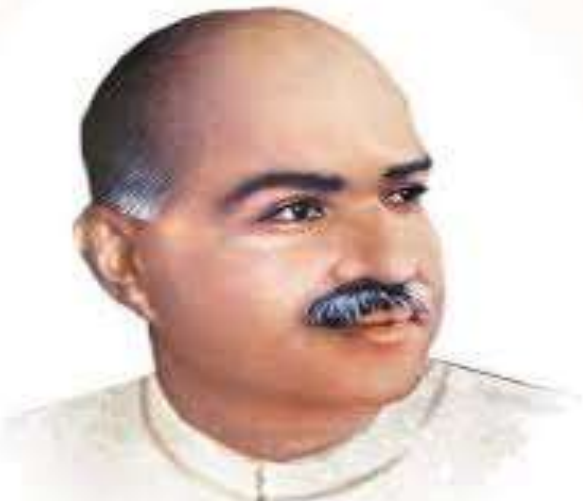

पूर्वचम्पारणमण्डलस्य घोड़ासहनखण्डे अमवां कुण्डवाचन्दपुरमार्गे निर्माणाधीनः सेतुः पतितः

मोतिहारी। बिहारस्य पूर्वचम्पारणमण्डलस्य घोड़ासहनखण्डे अमवां कुण्डवाचन्दपुरमार्गे शनिवासरे रात्रौ निर्माणाधीनः सेतुः पतितः। बिहारे एकसप्ताहस्य अन्तः एव अररिया-सिवानयोः अनन्तरं पूर्वचम्पारणमण्डलस्य घोड़ासहनखण्डे निर्माणाधीनः सेतुः पतितः। प्रधानमन्त्रिग्रामसड़कयोजनायाः अन्तर्गतं अमवानकुण्डवाचन्दपुरमार्गे निर्मितः १८ मीटर् दीर्घः सेतुः शनिवासरे रात्रौ शीघ्रमेव पतितः। स्पैन्-प्रक्षेपणस्य घण्टाभिः अनन्तरमेव एषा घटना अभवत्, परन्तु तस्मिन् स्थले कोऽपि मृत्योः सूचना न प्राप्ता।

डॉ. मुखर्जी इत्यस्य ऊर्जावानं व्यक्तित्वं देशस्य प्रत्येकां सन्तन्ति प्रेरयिष्यति-प्रधानमन्त्री

प्रधानमंत्रीनरेन्द्रमोदी प्रख्यातविचारकाय शिक्षाविदाय डॉ. श्यामाप्रसादमुखर्जी इत्यस्मै हुताग्नेदिवसे श्रद्धाजञ्जिं दत्तवान्। सामाजिकमाध्यमे सन्देशे मोदीमहोदयः अवदत् यत् डॉ मुखर्जी भारतमातुः सेवायै स्वजीवनं समर्पितवान्। डॉ. मुखर्जी इत्यस्य ऊर्जावानं व्यक्तित्वं देशस्य प्रत्येकां सन्तन्ति प्रेरयिष्यति इति अपि सः अवदत्।

कारगिलयुद्धस्य नायकानां श्रद्धांजलिरूपेण खालुबारयुद्धस्मारकं पर्यटकानां कृते उद्घाटितम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। कारगिलयुद्धस्य नायकानां श्रद्धांजलिरूपेण भारतीयसेना लद्दाखनगरे खालुबारयुद्धस्मारकं पर्यटकानां कृते उद्घाटितवती। अस्मिन् वर्षे जुलैमासस्य २६ दिनाङ्के कारगिलविजयदिवसस्य २५ वर्षाणि देशः आचरितुं गच्छति तथा च एषः उद्घाटनसमारोहः 'Forever in Operations' विभागस्य कारगिलविजयदिवसपूर्वस्य उत्सवस्य भागः अस्ति। प्रसिद्धायाम् आर्य-उपत्यकायां स्थितम् अयं स्मारकः उपत्यकायाः पुनः ग्रहणार्थं युद्धं कृतवन्तानां सैनिकानाम् शौर्यस्य, त्यागस्य च स्मरणं करोति। कारगिलयुद्धकाले शत्रुसेना सीमासमीपे स्थितां खलुबर-उपत्यकां गृहीतवती आसीत्। दलनायकः मनोजपाण्डेयसहितस्य भारतीयसैनिकानां वीरप्रयत्नेन क्षेत्रं पुनः अधिग्रहीतमासीत्।

एतेषां वीरसैनिकानाम् साहसिककर्माणां खालुबारयुद्धस्मारके अमरता वर्तते। अस्मिन् युद्धे स्थानीयपुरुषाः महिलाः अपि महत्त्वपूर्णा भूमिकां निर्वहन्ति स्म। कारगिलविजयदिवसपूर्वम् आयोजिते उत्सवे ब्रिगेडियर ओ.पी.यादवस्य वाईएसएम (सेवानिवृत्तः) इत्यस्य नेतृत्वे 'सङ्घर्षस्थलस्य यात्रा' अपि आयोजिता आसीत्।

बसपादलस्य अध्यक्षया मायावती द्वारा लोकसभानिर्वाचनस्य परिणामानां कृता समीक्षा संगोष्ठी

हिमसंस्कृतवार्ताः। बहुजनसमाजदलस्य अध्यक्षा मायावती गतदिने लोकसभानिर्वाचनं 2024 इत्यस्य परिणामानां समीक्षासंगोष्ठीं स्वीकृतवती। उत्तरप्रदेशस्य लखनऊनगरस्य दलकार्यालये आयोजितायाम् अस्यां सभायां दलस्य सर्वे राष्ट्रियस्तरस्य अधिकारिणः भागं गृहीतवन्तः। अस्मिन् सत्रे बसपाप्रमुखः स्वभ्रातुः आकाश-आनन्दं स्वस्य उत्तराधिकारीरूपेण चयनं कृत्वा दलस्य राष्ट्रियसमन्वयकस्य उत्तरदायित्वं समर्पितवती। ततः पूर्वं मेमासे मायावतीमहोदया आकाश-आनन्दस्य राजनैतिकपरिपक्वतां यावत् दलस्य राष्ट्रियसमन्वयकस्य तस्याः उत्तराधिकारिणः च पदात् निष्कासनस्य घोषणा कृतवती आसीत्।

समागमे मायावती लोकसभानिर्वाचने दलस्य दुर्बलप्रदर्शनस्य विषये कार्यकर्तृभिः सह चर्चा कृतवती, आगामिनिर्वाचनस्य रणनीत्याः विषये अपि विचारं कृतवती। सा कार्यकर्तृभ्यः दलस्य सुदृढीकरणाय आह्वानं कृत्वा पुनः एकवारं बसपादलं सशक्ततया उद्भवति इति अवदत्।

भारतस्य जनसंख्या विशाला अस्ति, येन २०४७ तमे वर्षे देशस्य विकसितार्थव्यवस्थायां परिवर्तनस्य मार्गः प्रशस्तः भवति-केन्द्रीय- कौशलविकास-उद्यममन्त्री

केन्द्रीय-कौशलविकास-उद्यममन्त्री जयन्तचौधरी जर्मनभाषाप्रशिक्षणस्य बी-१ स्तरं सफलतया सम्पन्नं कृतान् ३२ स्वास्थ्यसेवाव्यावसायिकान् अभिनन्दितवान्। गतदिने नवदिल्लीनगरे आयोजिते कार्यक्रमे वदन् चौधरीमहोदयः अवदत् यत् भारतस्य जनसंख्या विशाला अस्ति, येन २०४७ तमे वर्षे देशस्य विकसितार्थव्यवस्थायां परिवर्तनस्य मार्गः प्रशस्तः भवति।

सः अवदत् यत् प्रत्येकः कुशलः भारतीयव्यावसायिकः परिवर्तनशीलस्य भारतस्य प्रतिनिधिः च भवति। श्री जयन्त चौधरी इत्यनेन वैश्विककौशलमहाशक्तिः भवितुं भारतस्य अभियानस्य विभिन्नेषु देशेषु ५८ सहस्राधिकानां कुशलभारतीयानां सफलस्थापनविषये चर्चा कृता। जर्मनीराजदूतः डॉ. फिलिप् एकमैन् भारतस्य कौशलपारिस्थितिकीतन्त्रस्य प्रशंसाम् अकरोत्, एतेन एतादृशाः बहवः अवसराः भविष्यन्ति इति आशां च कृतवान्।

भारतस्य श्रीजा अकुला विश्वटेबलटेनिसकंटेडर इति प्रतियोगितायाम् अन्तिमस्पर्धायां प्रविष्टा प्रथमा भारतीया

हिमसंस्कृतवार्ताः। भारतस्य श्रीजा अकुला विश्वटेबलटेनिसकंटेडर इति प्रतियोगितायां महिला एकले अन्तिमस्पर्धायां प्रविष्टा प्रथमा भारतीया अभवत्। नाइजीरियादेशस्य लागोस्-नगरे आयोजितायाः स्पर्धायाः महिला-एकल-युगल-विभागयोः अन्तिमपर्यन्तं श्रीजा स्थानं निर्मितवती। प्रथमे एकलप्राकान्तिमायां क्रीडायां सा स्वदेशस्य सुतीर्थमुखर्जीम् ३-२ इत्यङ्के पराजितवती। द्वितीयान्तिमायां स्पर्धायां चीनदेशस्य डिङ्ग यिजी भारतस्य आइका मुखर्जीम् पराजितवती।

सुभाषितम्

काकैः सह प्रवृद्धस्य
कोकिलस्य कला गिरः।
खलसङ्गेषुऽपि नैष्ठुर्यं
कल्याणप्रकृतेः कुतः ॥
भावार्थ- कौए के साथ बड़े होने पर
भी कोकिल की वाणी मधुर ही
रहती है। (ऐसे ही) दुष्ट जन के
संगत में रहने पर भी पवित्र
प्रकृतिवाले (सत्पुरुष) में निष्ठुरता
कहाँ से उत्पन्न होगी?

हिमसंस्कृतवार्ताः, अमितशर्मा

हिमसंस्कृतवार्ताः सामान्यज्ञानम्

प्र. श्यामाप्रसादमुखर्जीवर्यस्य जन्म कदा?
उत्तर : 06 जुलाई 1901 तमे वर्षे
प्र. किरातार्जुनीयम् कस्य रचना?
उत्तर : भारविकवेः
प्र. जलस्य वैज्ञानिकसूत्रमस्ति ?
उत्तर : एच.ओ. 2
प्र. ऋग्वेदे कति मण्डलानि सन्ति ?
उत्तर : 10 मण्डलानि
प्र. उत्तरप्रदेशस्य राजधानी कुत्र अस्ति ?
उत्तर : लखनऊ नगरे

शिवानी शर्मा, हिमसंस्कृतवार्ताः

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे
व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते
सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च
उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

भारतीयटेनिसक्रीडकः सुमितनागलः ओलम्पिक- क्रीडायाः पुरुषैकलटेनिस- स्पर्धायां स्वस्थानं पुष्टवान्

भारतीयटेनिसक्रीडकः सुमितनागलः अस्मिन् वर्षे ओलम्पिकक्रीडायाः पुरुषैकलटेनिसस्पर्धायां स्वस्थानं पुष्टवान्। भारतस्य पुरुषयुगलः रोहनबोपन्ना, एम.श्रीरामबालाजी च पूर्वमेव ओलम्पिकक्रीडायां प्रवेशं प्राप्तवन्तौ। हेल्लोन् चैलेन्जर-प्रतियोगितायां नागलस्य अद्यतनसफलतायाः कारणात् सः ओलम्पिक-क्रीडायाः योग्यतां प्राप्तवान्। अस्मिन् वर्षे चेन्नै-चैलेन्जर-प्रतियोगितायां नागलः अपि विजयं प्राप्तवान्।

मुख्यमंत्री स्वर्गीयवीरभद्रसिंहस्य जयन्त्युपलक्ष्ये श्रद्धांजलिः अर्पयत्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला । मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः रविवसरे पूर्वमुख्यमन्त्रिणः स्वर्गीयवीरभद्रसिंहस्य जन्मदिवसस्योपलक्ष्ये काङ्ग्रेसप्रदेशमुख्यालये राजीवभवने श्रद्धांजलिः अर्पितवान्। सः अवदत् यत् वीरभद्रसिंहः स्वस्य सम्पूर्णं जीवनं राज्यस्य जनानां विकासाय, कल्याणाय च समर्पितवान्। राज्यं समृद्धं आधुनिकं च राज्यं कर्तुं तस्य योगदानं सर्वदा स्मर्यते। आधुनिकहिमाचलस्य निर्माणस्य श्रेयः स्वर्गीयवीरभद्रसिंहाय एव गच्छति। प्रदेशस्य राज्यवनविकासनिगमस्य उपाध्यक्षः केहरसिंहखाची, हिमुडा इत्यस्य उपाध्यक्षः यशवंत छाजटा सहितैः अन्यैः गणमान्यजनैः अपि श्रद्धांजलिः अर्पिता।

रिजस्थले प्रतिमां स्थापयितुं किम् उक्तवान् मुख्यमंत्री ?

अस्मिन्नवसरे मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् स्व. वीरभद्रसिंहः अस्माकं सर्वेषां कृते प्रेरणादायकः आसीत्। मया तेन सह प्रायः २०-२२ वर्षाणि यावत् कार्यं कर्तुं अवसरः प्राप्तः तथा च निश्चितरूपेण, यथा सः काङ्ग्रेसपक्षे जनसेवां कुर्वन् आसीत्, वयं तस्य सेवाभावनाम् अग्रे नेष्यामः तथा च हिमाचलप्रदेशे तेन काङ्ग्रेसपक्षाय या नूतना दिशा प्रदत्ता या दृढता प्रदत्ता, बलं च दत्तम्, वयं सर्वे तत् अग्रे नेतुम् कार्यरताः स्मः। अस्य जन्मदिवसस्य अवसरे अस्माकं सर्वेषां दायित्वं भवति यत् वयं तस्य स्मरणं कुर्याम तेन कृतानि कार्याणि च स्मरेम । एतत् अस्माकं तस्मै यथार्थां श्रद्धांजलिः भविष्यति। तस्य प्रतिमानिर्माणस्य अपि आग्रहः आसीत् । वयं तानि सर्वाणि वस्तूनि पश्यामः, यतोहि ते राष्ट्रीयनेतृणां प्रतिमाः रिजस्थले स्थापयितुं वार्ता कुर्वन्ति। अस्माकं परितः अन्यस्थानानां विकासस्य विषये वदन्ति, यतः पूर्वं द्वौ वा त्रयः वा विषयाः चर्चा कृता, अतः अहं तस्य विषये वदामि यत् निश्चितरूपेण स्वर्गीयवीरभद्रसिंहस्य प्रतिमास्थापनं भविष्यति।

जगतप्रकाशनड्डावर्यस्य विषये टिप्पणी सत्यात् तथ्यात् च दूरे काङ्ग्रेसनेता बम्बर ठाकुरः दुःखितः अस्ति - हर्षमहाजनः

हिमसंस्कृतवार्ता: - कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। भाजपादलस्य राज्यसभासांसदः हर्षमहाजनः अवदत् यत् काङ्ग्रेसनेता बम्बरठाकुरः उन्मत्तः अभवत्। बिलासपुरस्य गोलीकाण्डस्य घटनायाः प्रणेता (मास्टरमाइंड) सः एव अस्ति, तस्य पुत्रः च अस्यां घटनायां पूर्णतया संलग्नः इति पुलिस, प्रशासनं, जनता च ज्ञातवती अस्ति। बम्बरठाकुरः भाजपादलस्य राष्ट्रीयध्यक्षस्य जगतप्रकाशनड्डावर्यस्य विषये यथा टिप्पणीं करोति, तत् सत्यात् तथ्यात् च दूरे अस्ति। महाजनः रविवसरे अवदत् यत् बम्बरठाकुरः जगतप्रकाशनड्डावर्यस्य प्रतिबिम्बं कलङ्कयितुं प्रयतते। महाजनः अवदत् यत् बिलासपुरस्य पुलीसाधीक्षकः स्वशब्देषु उक्तवान् यत् पूर्वविधायकस्य बम्बरठाकुरस्य पुत्रः उच्चन्यायालये प्रतिभूत्यर्थम् आवेदनं कृतवान्, परन्तु याचिका निरस्तीकृता अस्ति। पुलिसस्य मतं यत् पूर्वविधायकस्य बम्बरठाकुरस्य पुत्रः पुरञ्जनः एव गोलीकाण्डस्य मुख्यः आरोपी अस्ति। आरोपीं गृहीतुं पुलिसैः अन्वेषणं क्रियते। तस्मिन् एव काले पुलिसैः बैहनाजट्टाग्रामस्य युवा गौरवः अस्मिन् प्रकरणे गृहीतः अस्ति। सद्यैव गृहीतः गोलिकाप्रहारकः (शूटर) सनीगिलः जूनमासस्य १५ दिनाङ्कात् आरभ्य गौरवस्य पितुः सर्वकारीयनिवासस्थाने तेन सह निवसति स्म। गृहीतस्य अनन्तरं गोलिकाप्रहारकः प्रश्नोत्तरकाले बम्बरठाकुरस्य पुत्रस्य नाम गृहीतवान् अस्ति। यदा गोलिकाप्रहारकः स्वयमेव तस्य नाम गृह्णाति तदा कार्यविधिः अधिका तीव्रा भवति ।

Himcare Scheme : राज्यसर्वकारः हिमकेयरविषये महत् निर्णयं करिष्यति, लेखापरीक्षायां बहवः प्रमुखाः दोषाः प्रकाशं प्राप्ताः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचले भारतसर्वकारस्य आयुष्मानयोजनायाः बहिः त्यक्तानाम् जनानां कृते नगदरहितं उपचारं प्रदातुं निर्मितायाः हिमकेयर योजनायाः विषये राज्यसर्वकारः प्रमुखं निर्णयं कर्तुं गच्छति। अस्याः योजनायाः अन्तर्गतं हिमाचले ३१ लक्षं २९ सहस्राणि पत्राणि निर्मितानि सन्ति, अधुना यावत् ३६४ कोटिरूप्यकाणां भुक्तिः अवशिष्टा अस्ति । अस्य अविशिष्टांशस्य प्रदानस्य लेखापरीक्षायां स्वास्थ्यविभागेन अस्यां योजनायां बहवः प्रमुखाः दोषाः प्राप्ताः। स्वास्थ्यसचिवः एम. सुधा देवी इत्यनेन अपि अस्मिन् विषये आईजीएमसी इत्यत्र लेखापरीक्षा कृता आसीत्। एतेषां अभावानाम् आधारेण अधुना स्वास्थ्यसचिवेन मुख्यमन्त्रिणः कृते प्रस्तुतिः सज्जीकृता अस्ति। एतां प्रस्तुतिम् दृष्ट्वा अयं विषयः मन्त्रिमण्डले गृहीतः भविष्यति, अस्याः योजनायाः भविष्यस्य निर्णयः मन्त्रिमण्डले एव भविष्यति।

स्थगितम् आसीत्, परन्तु एप्रिलमासे मुक्तस्य १०० कोटिरूप्यकाणां धनस्य कारणात् पुनः कार्यं आरम्भम् अस्ति। हिमाचलस्य बहिः पीजीआई चण्डीगढम्, सेक्टर-३२ चिकित्सालयः च हिमकेयर इत्यत्र एम्पेनेल् भवन्ति । कुलम् १४१ स्वास्थ्यसंस्थासु नगदरहितसुविधा प्रदत्ता आसीत् ।

हिमाचले हिमकेयर- योजनायाः व्याप्तिः

आहत्य हिमकेयर-पत्राणि ३१.२९ लक्ष आहत्यरोगिणः ७,६४,७०७ चिकित्सां कृतवन्तः प्रीमियमरूपेण १०१ कोटिरूप्यकाणि संग्रहितानि ५०० कोटि धनं सर्वकाराद् मुक्तम् एतावता ९८८ कोटिरूप्यकाणि व्ययितानि

“हिमकेयर योजनायां बहवः दोषाः सन्ति । यस्य उद्देश्यस्य कृते एषा योजना कार्यान्विता आसीत् तदपि न सिद्ध्यति। प्रीमियमतः पात्रतापर्यन्तं परिवर्तनस्य आवश्यकता वर्तते। अस्मिन् विषये राज्यसर्वकारस्य निर्देशानुसारं मन्त्रिमण्डले निर्णयः भविष्यति।”

**एमसुधा देवी,
स्वास्थ्यसचिव, हिमाचलसर्वकारः**

उपलब्धिः- प्रक्षेपणवाहनस्य पुष्पकस्य तृतीयः अन्तिमः च प्रक्षेपणप्रयोगः सफलतया सम्पन्नः

भारतीय-अन्तरिक्ष-अनुसन्धान-सङ्गठनेन-इस्रो-संस्थायाः कथनमस्ति यत्, पुनः प्रयोज्यस्य प्रक्षेपणवाहनस्य पुष्पकस्य तृतीयः अन्तिमः च प्रक्षेपणप्रयोगः अद्य सफलतया सम्पन्नः। गतप्रातः कर्नाटकस्य चित्रदुर्गानगरस्य एरोनॉटिक् टेस्ट् रेन्ज इत्यत्र अयं प्रयोगः कृतः। एतेन प्रक्षेपणव्ययः न्यूनीकरिष्यते भविष्ये अन्तरिक्षसंशोधनकार्यक्रमानाम् उन्नतिं कर्तुं साहाय्यं भविष्यति । पुष्पके जडसंवेदकं, रडार-उच्चमापकं, फ्लश-एयर-डाटा-प्रणाली, छद्म-प्रकाश-प्रणाली, नाविकनेविगेशन-प्रौद्योगिक्याः च उपयोगः कृतः अस्ति ।

डाडासीबा नागरिकचिकित्सालयस्य क्षमता १०० शय्याः यावत् वर्धिता भविष्यति मुख्यमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ता: मुख्यमंत्री सुखविंदरसिंहसुकुवुः रविवारे कांगड़ाजनपदस्य जसवां-प्रागपुरविधानसभाक्षेत्रस्य अंतर्गतं निर्माणाधीनस्य डाडासीबा नागरिकचिकित्सालयस्य निरीक्षणं कृत्वा अधिकारिभ्यः आवश्यकान् निर्देशान् अददत्। सः लोकनिर्माणविभागेन निर्माणकार्यस्य गुणवत्तां सुनिश्चितं कर्तुं आह। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् प्रथमचरणे एतत् चिकित्सालयं ५० शय्याभिः सह निर्मितं भवति, द्वितीयचरणस्य क्षमता १०० शय्याः यावत् वर्धिता भविष्यति।

सः अवदत् यत् एषा जसवांक्षेत्रस्य प्रमुखा सर्वकारीयस्वास्थ्यसंस्था अस्ति, अस्य क्षेत्रस्य जनानां कृते सेवां प्रददाति, अतः चिकित्सालये न्यूनताः अपसार्यन्ते। सः अवदत् यत् अस्य चिकित्सालयस्य प्रायः ५० प्रतिशतं निर्माणं सम्पन्नम् अस्ति, अवशिष्टं निर्माणकार्यं सम्पन्नं कर्तुं

३.६१ कोटिरूप्यकाणां आवश्यकता वर्तते, यत् राज्यसर्वकारः शीघ्रमेव प्रदास्यति। एतेन सह अत्र स्त्रीरोगविज्ञानस्य, अस्थिरोगविज्ञानस्य, शल्यचिकित्सायाः, संज्ञाहरणस्य च विशेषज्ञवैद्याः अपि च प्रयोगशालायाः तकनीकीकर्मचारिणः अपि नियोजिताः भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः डाडासीबा-चिकित्सालयम् आदर्शस्वास्थ्यसंस्थां करिष्यति।

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् विगतपञ्चवर्षेभ्यः डाडासीबा-नागरिक-चिकित्सालयस्य निर्माणकार्यं मन्दगत्या प्रचलति, तस्य त्वरितीकरणस्य आवश्यकता वर्तते। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः राज्यस्य सर्वेषु स्वास्थ्यसंस्थानेषु उत्तमसुविधाः प्रदातुं विशेषप्राथमिकताम् अयच्छत्, अस्यां दिशि सकारात्मकानि पदानि क्रियन्ते। सः अवदत् यत् अधुनैव एव आयोजितायां राज्यमन्त्रिमण्डलस्य सभायां स्वास्थ्यपरिवारकल्याणविभागे चिकित्सापदाधिकारिणां २०० पदानि पूर्यितुं निर्णयः कृतः अस्ति। एतदतिरिक्तं राज्यस्य विभिन्नेषु चिकित्सामहाविद्यालयेषु प्राध्यापक-सह-आचार्य-सहायक-आचार्याणां २२ पदानि पूर्यिष्यन्ते।

सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः आपत्कालीनस्वास्थ्यसेवासु उन्नयनं कर्तुं अपि प्रयत्नाः कुर्वन् अस्ति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् टाण्डा-नगरस्य डा.राजेन्द्रप्रसाद-चिकित्सा-महाविद्यालये आपत्कालीन-चिकित्साधिकारिणाम् अष्टपदानि पूर्यिष्यन्ते। तदतिरिक्तं पण्डितजवाहरलालनेहरू चिकित्सामहाविद्यालये चम्बायां सहायकाचार्यस्य पञ्च पदानि पूर्यिष्यन्ते, येन एतयोः चिकित्सामहाविद्यालययोः आघातकेन्द्राणि कार्यात्मकानि कृत्वा जनानां कृते सुविधाः प्रदातुं शक्यन्ते।

फुटबॉल: यूरो-२०२४ समूह ई इत्यस्य रोचकक्रीडायां बेल्जियमदेशः रोमानियादेशं २-० इत्यङ्केः पराजितवान्

हिमसंस्कृतवार्ता: पादकन्दुक-क्रीडायां यूरो-२०२४-समूहस्य ई-समूहस्य रोचक-क्रीडायां रविवारे बेल्जियम-देशः रोमानिया-देशं २-० इत्यङ्केः पराजितवान्। समूहस्य चत्वारि अपि दलानि - बेल्जियम, रोमानिया, स्लोवाकिया, युक्रेन च - द्वयोः मेलयोः अनन्तरं प्रत्येकं त्रीणि अंकानि प्राप्तवन्तः। अन्तिमपरिक्रमस्य निर्णायकः मेलः अद्यापि न भवितुं शक्नोति। शनिवारे पुर्तगाल्-देशः समूह-एफ-क्रीडायां तुर्कि-विरुद्धं ३-० इति निर्णायकं विजयं प्राप्तवान्। एतेन अन्तिम-१६ मध्ये तस्य स्थानस्य पुष्टिः अभवत्।

'योगः' स्वस्थमानवजीवनस्य आधारः - अमिता लोहनी

रामनगर-महाविद्यालये आयोजिताः अन्ताराष्ट्रिय-योगदिवसे विविधाः कार्यक्रमाः

हिमसंस्कृतवार्ता: कुलदीपः, रामनगरम्। योगः स्वस्थ-मानव-जीवनस्य आधारः इति अन्ताराष्ट्रिय-योगदिवस-समारोहे मुख्यातिथिः राज्य-महिला-आयोग-उत्तराखण्डस्य पूर्व-उपाध्यक्षा अमिता लोहनी महोदया उक्तवती। पीएनजी राजकीय-स्नातकोत्तर-महाविद्यालय-रामनगरे दशमः अन्ताराष्ट्रिय-योगदिवसः सोत्साहं हर्षोल्लासपूर्वकं च समाचरितः। योग-वैकल्पिक-चिकित्सा-विभागद्वारा आयोजित-समारोहस्य प्रारम्भः कार्यक्रमस्य अध्यक्षः प्राचार्यः प्रोफे.एम.सी.पाण्डेमहोदयः, मुख्य-अतिथिः राज्य-महिला-आयोग-उत्तराखण्डस्य पूर्व-उपाध्यक्षा अमिता लोहनीमहोदया, कार्यक्रमसंयोजकः डॉ.सुमन कुमारः, समन्वयकः योगविभाग-प्रभारी डॉ.मूलचन्द्र शुक्लः, डॉ.दीपक खाती च संयुक्त-रूपेण मातुः सरस्वत्याः समक्षं दीपप्रज्वलनपूर्वकं कृतः। अत्र योगाभ्यासेन सह नैके कार्यक्रमाः समायोजिताः। तत्र प्रातःकालात् षड्वादनात् पूर्वाभ्यासो विहितः, सरस्वति-वन्दनानन्तरं महाविद्यालयस्य

ऑडिटोरियम इत्यत्र सामूहिक-योगाभ्यासः सप्त वादनात् च कारितः। योगाभ्यास-सत्रे योग-प्रशिक्षकः डॉ.मुरलीधर कापड़ी महोदयः योग-वैकल्पिक-चिकित्साविभागः, एनसीसी, एनएसएस, रोवर रेंजर्स, नमामि गंगे इत्यादि-सहयोगि-छात्र-छात्राभिः सह स्थानीय-नागरिकान् अपि योगासनं कारितवान्। अनेन मानव-जीवने योगस्य महत्त्वम्, सात्विकभोजनम्, सकारात्मक-चिन्तनम्, व्यक्तित्वविकासः इत्यादिविषयेषु विस्तरेण प्रशिक्षणं प्रदत्तम्। मञ्च-सञ्चालकः डॉ.डी.एन.जोशी महोदयः समस्त-आगत-अतिथीनां योगप्रशिक्षणां च अभिनन्दनं पुरस्करोति।

अस्मिन् कार्यक्रमे विशिष्ट-अतिथिः रामनगरस्थ-ब्लॉकप्रमुखा रेखा रावतः, सांसद-प्रतिनिधिः इन्दरसिंहरावतः, राज्य-कर-अधिकारी मितेश्वर-आनन्दः, समाजसेवी गणेशरावतः इत्यादयः गणमान्याः योगाय जीवनोपयोगी उक्तवन्तः। एते योग एवं वैकल्पिक-चिकित्सा-विभागीय-विद्यार्थिद्वारा

कृतयोगासनैः सह प्रस्तुताः योगप्रस्तुतयः प्रशस्ताः प्रशंसनीयाश्च उक्तवन्तः। योगाभ्याससत्रे पूर्वछात्र अमित लोहनी द्वारा बांसुरी-वादनं सर्वेपि मन्त्रमुग्धाः सञ्जाताः। अस्मिन् उपलक्ष्ये मईमासस्य २० दिनाङ्कतः जून मासस्य २० दिनाङ्कं २०२४ यावत् 'आओ हम सब योग करें' अर्थात् आगच्छन्तु वयं योगं कुर्याम इति जनजागरण-अभियाने उत्कृष्ट-भूमिकानिर्वहनार्थं योग-प्रशिक्षकाय डॉ.मुरलीधर कापड़ी महोदयाय प्रशस्तिपत्रेण स्मृतिचिह्नप्रदानेन च अतिथयः सभाजयन्ति। पुरस्कारवितरणकार्यक्रमे मनीष कुमारः, हरजीत सिंहः, सपना शर्मा, सपना पाण्डेया, ज्योति बिष्टः, विनीता सैनी, मीनाक्षी रौतेला, सूरज पाण्डेयः, रितिक कड़ाकोटी, रेनु, सोनी, मधु, इत्यादयः योगविभागीयाः विद्यार्थिनः स्मृतिचिह्नद्वारा प्रमाणपत्र-प्रदानेन च सभाजिताः। मञ्चसञ्चालनं डॉ.डी.एन.जोशी महोदयेन कृतम्। अस्मिन्नवसरे योग एवं वैकल्पिक-चिकित्सा-विभागस्य प्रभारी डॉ.मूलचन्द्र शुक्लः, पीजी डिप्लोमा योगस्य प्रभारी डॉ.सुमनकुमारः, नमामि गङ्गे इत्यस्य नोडल-अधिकारी डॉ.भावन पन्तः, एनसीसी प्रभारी लेफ्टिनेंट डी.एन.जोशी, लेफ्टिनेंट कृष्णा भारती, डॉ.दीपकखाती, एनएसएस प्रभारी डॉ.सुरेशचन्द्रा, डॉ.जे.पी.त्यागी इत्यादयः प्राध्यापकाः, मुख्य-प्रशासनिक-अधिकारी गोविन्दसिंहजंगपांगी, प्रकाशचन्द्रः, सुशीलकुमारः, छात्र-छात्राः, भूपेन्द्रखाती इत्यादयः अनेके स्थानीय-नागरिकाश्च उपस्थिताः आसन्।

अखिलभारतीय-उत्तराखण्डमहासभाभारतस्य सप्तदशतमं राष्ट्रियसम्मेलनं लखनोमहानगरे सुसम्पन्नम्

महासभासंरक्षकः महन्तयोगीराकेशनाथः निर्वाचितेभ्यः शुभाशीषं वर्धापनं च दत्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ता:-कुलदीपमैन्दोला। लखनऊ।
अखिलभारतीयोत्तराखण्डमहासभाभारतस्य सप्तदशतमं राष्ट्रियसम्मेलनं जवाहरलालनेहरू-राष्ट्रीययुवाकेन्द्रहुसैनाबादरोडचौकलखनो महानगरे शनिवासरे महासभायाः राष्ट्रीयध्यक्षस्य चंददत्तजोशीवर्यस्य अध्यक्षतायां दीपप्रज्वालनेन सह प्रारभत् । शशिभूषण-अमोलीद्वारा सरस्वतीवन्दनाद्वारा परम्परानिर्वहनं कृतं । कार्यक्रमे उत्तराखण्डस्य पारम्परिक वेशभूषायां महिलाभिः गणेशवन्दनायां "मेरे घर पथरो गजानन" इति गीतं च उत्तराखण्डस्य प्रसिद्धनृत्यं थडिया च चौफला गीतनृत्यं सुमधुरं प्रस्तुतीकृतं । द्विदिवसीये राष्ट्रियसम्मेलने कार्यक्रमेस्मिन् विभिन्नप्रदेशेभ्यः समागतानाम् अतिथीनां स्वागतं माल्यादिभिः सञ्जातं।

कार्यक्रमस्य कुशलसञ्चालनं जनार्दनप्रसादबुडाकोटीवर्येण कृतं। सम्मेलनेस्मिन् राधाबिष्टद्वाराचितपुस्तकस्य काव्यझरना इत्यस्य विमोचनं महासभायाः पदाधिकारिभिः कृतं । महासभायाः सम्मेलने त्रिनिर्वाचनप्रभारिणां सानिध्ये पुरातनकार्यकारिणी समाप्ता अभवत् च रविवासरे नवकार्यकारिण्याः गठनं मतदानमाध्यमेन संजातं । सम्पूर्णनिर्वाचनप्रक्रिया श्रीमतीराधाबिष्टः, मनमोहनदुदपुडी, मोहनचन्द्रजोशी इत्येषां त्रयाणां निर्देशने सफला अभवत्। शनिवासरे नामांकनं च रविवासरे मताधिकारस्य प्रयोगः नवकार्यकारिण्याः कृते अभवत् । महासचिवपदे श्री जनार्दनबुडाकोटी नवमहासचिवः निर्वाचितोभवत् सः विजयरावतं पराजितवान् । अन्यपदेषु सर्वसम्मत्या निर्वाचनरूपेण कार्यकारिण्याः पदाधिकारिणः ससम्मानेन महासंगठनाय कार्योद्देश्यविषये संकल्पबद्धाः अभवन् । राष्ट्रीयध्यक्षः भवानसिंहरावतः, राष्ट्रीययोपाध्यक्षः गजेन्द्रसिंहचौहानः एवं धर्मानन्दरतूडी, राष्ट्रीयपरामर्शकः वीरेंद्रदत्तसेमवालः, राष्ट्रीयकोषाध्यक्षः विजेन्द्रध्यानी व राष्ट्रीयप्रवक्ता महावीरसिंहपुण्डरः निर्वाचननिर्वाचिताः अभवन्। सर्वेभ्यः महासभासंरक्षकः महन्तयोगीराकेशनाथः निर्वाचितेभ्यः शुभाशीषं प्रदाय वर्धापनं दत्तवान् । कार्यक्रमेस्मिन् श्रीमती सुनन्दा असवालः, श्रीमती संगीता रावतः, श्रीमती नीलमजुयालः, श्रीमती रजनी राणा, के. डी. जोशी, भवानसिंहरावतः, अवधेशकोठारी, आर.पी.जुयालः, हेमंतगडिया, अशोकः असवालः, जगदीशबुटोला, शशिभूषण-अमोली, कुलदीपमैन्दोला, मदनमोहनबिष्टः, बलवन्त वाणगी, जे. एस. राणा, प्रवीणपुरोहितः, चादयः सदस्याः पदाधिकारिणः उपस्थिताः आसन्।

धारावाहिकं गीताप्रश्नोत्तरम् - ६७

अर्जुनः - त्वय्येव दृढनिश्चयी यः भक्तः, सः तव प्रियः । एवमेव अन्यः कः तव प्रियः भगवन् ?
श्रीकृष्णः - आम्, अर्जुन ! यस्मादपि यः न कदापि उद्विजते, तथा स्वयमपि सः कस्मादपि न उद्विजते इत्येतादृशः हर्षः, ईर्ष्या, भयम्, उद्वेगः इत्यादिभिः रहितः भक्तः मम प्रियः भवति। अर्जुनः - भगवन् ! तव अन्योऽपि कश्चन प्रियभक्तः अस्ति किम् ?
श्रीकृष्णः - कुतः न, अस्त्येव अवश्यम् अर्जुन ! यः स्वस्य कृते कस्यचिदपि वस्तुनः आवश्यकतां न मन्यते । यः बाह्याभ्यन्तरशुचिः, यदर्थं मनुष्यशरीरं प्राप्तं तद्भगवत्प्राप्तिसम्बन्धं कार्यं कृतवान्, तादृशः दक्षः । यः संसारात् उपरमते । यस्य हृदये न कापि व्यथा स्यात् । यः सुखभोगार्थं क्रियमाणानां नूतनानां कर्मणां त्यागी इत्येतादृशः सः भक्तः मम प्रियः भवति ।
अर्जुनः - अपरः अपि कश्चन तव प्रियभक्तः स्याद्वा भगवन् ?
श्रीकृष्णः - आम् अर्जुन ! यः न तु अनुकूलस्थित्यां प्राप्तायां हृष्यति, न च प्रतिकूलस्थित्यां प्राप्तायां द्वेष्टि । यः दुःखप्रदां परिस्थितिं प्राप्य न शोचति, न च सुखप्रदां परिस्थितिं कामयते । एवं यः शुभाशुभकर्मसु रागद्वेषयोः त्यागी वर्तते इत्येतादृशः भक्तः मम प्रियः अस्ति ।
अर्जुनः - भगवन् ! अन्यः कः तव प्रियः स्यात् ?
श्रीकृष्णः - यः शत्रुमित्रयोः, मानापमानयोः, अनुकूलप्रतिकूलयोः च समः, संसारासक्तिरहितः च अस्ति । यस्य कृते निन्दास्तुती समे भवतः । यः अत्यन्तं मननशीलः, येन केन प्रकारेण शरीरनिर्वाहविषये सन्तुष्टः, शरीर-निवासस्थानादिविषये अपि ममत्वासक्तिरहितः, स्थिरबुद्धियुक्तः च वर्तते, सः भक्तिमान् पुरुषः मम प्रियः स्यात् ।
अर्जुनः - भगवन् ! इतः पूर्वं त्वया येषां प्रियभक्तानां विषये उक्तम्, तेषु तव प्रियतमः भक्तः कः ?
श्रीकृष्णः - अर्जुन ! श्रद्धाप्रेमपूर्वकं ये मत्परायणाः सन्ति, उपर्युक्तानि सिद्धभक्तानां लक्षणानि च अभिरुचिपूर्वकं सेवन्ते, ते एवंविधाः साधकभक्ताः सर्वेऽपि मम अतीव प्रियाः सन्तीति । (१२/१५-२०)
इति श्रीमद्भगवद्गीतामूलग्रन्थम् आश्रित्य सज्जीकृतेऽस्मिन् गीताप्रश्नोत्तरे भक्तियोगः नाम द्वादशोऽध्यायः सम्पूर्णः ।
श्रीकृष्णार्पणमस्तु ! (अनुवर्तिष्यते)

असमप्रदेशीयः विज्ञानशिक्षकः, नारदोपाध्यायः

संस्कृतेः सौगन्ध्यं वितन्वानः आम-महोत्सवः २०२४ सम्पूर्णोऽभवत्, शिशवः वृद्धाश्च सर्वे आम-महोत्सवस्य सुखं स्वीकृतवन्तः

हिमसंस्कृतवार्ता:- राघवझा पटना ।

माननीयः कृषिविभागमन्त्री श्रीमन् मंगलः पाण्डे ज्ञानभवने, गांधीमण्डले, पटने २२-२३ जूनमासयोः आयोज्यमाने द्विदिवसीये आम-महोत्सव-सह-प्रतियोगितायाः २०२४ विजेतृभ्यः पुरस्कारवितरणं कृतवान्। माननीयः कृषिमन्त्री अवदत् यत् द्वाभ्यां दिनाभ्याम् आमफलस्य विषये जनसामान्येषु या चर्चा जाता, तस्याः सकारात्मकं परिणामं आमफलस्य कृषिः आरभ्य तस्य विक्रयं पर्यन्तं साहाय्यं करिष्यति। राज्यात् ५०० किलोमितान् आमफलानि न्यूजीलैण्ड-देशं निर्यातानि अभवन्। कृषकाणां आर्थिकलाभः प्राप्यते इति तेन आमफलस्य उत्पादनं साहाय्यं करिष्यति। द्विदिवसीयेऽस्मिन्महोत्सवे २९.०० लक्षरूप्यकाणां मूल्ये आमफलानि, आमफलपादपरोपणसामग्री च विक्रीता अभवन्। तेन उक्तं यत् आमफलस्य उत्पादनं क्लस्टर-रूपेण प्रोत्साहनं कर्तुं विशेषकार्ययोजना सुविधाः च कृषकाणां विशेषयोजना रूपेण विभागेन आगमिष्यते।

माननीयः कृषिमन्त्री अवदत् यत् आम-महोत्सवे राज्यस्य विभिन्न-जिलानां ४९७ आमफल-उत्पादक-कृषकाणां उद्यमिनः च आमफलस्य तस्य उत्पादानां च ४०१८ प्रदर्शनानां सह भागं स्वीकृतम्। प्रतिभागिभिः प्रदर्शितेषु विभिन्नवर्गेषु वैज्ञानिक-समित्या मूल्याङ्कनं कृतं च प्रत्येकवर्गे उत्कृष्ट-प्रदर्शनं कृतवन्तः कृषकाः कलाकाराश्च पुरस्कृताः। चयनिताः ४५ प्रतिभागिनः प्रथमं, ३८ द्वितीयं, ३० तृतीयं स्थानं प्राप्य कुलं ७८ चयनिताः प्रतिभागिनः प्रमाण-पत्रैः सह क्रमशः ५,०००, ४,०००, ३,००० रूप्यकाणि पारितोषिकं प्राप्तवन्तः। विभिन्नवर्गेषु उत्कृष्टाङ्कप्राप्ताः श्रीमान् अशोकः कुमारः चौधरी तिलकपुरतः, सुल्तानगञ्जतः, भागलपुरतः अस्मिन्महोत्सवे आम-शिरोमणि-उपाधिं प्राप्तवान् प्रमाण-पत्रं स्मृतिचिह्नेन च १०,००० रूप्यकाणि विशिष्टं पुरस्कारं प्राप्य पुरस्कृतः अभवत्।

श्रीमान् पी.के. शाही महाधिवक्ता स्वीयसंदेशे अवदत् यत् तस्य महती हर्षः प्रसन्नता च अस्ति यत् राज्ये बहवः आमफलस्य प्रभेदाः प्रदर्शिताः कृषकैः आरोपिताः। भागलपुरः वैशालीः च कृषकाः आमफले अत्यधिकं कृतवन्तः। यदि अस्माभिः आमफलः राज्यतः निर्यातव्यो अस्ति तर्हि अस्माभिः अन्तर्राष्ट्रीय-मानकानुसारं उत्पादनं करणीयम्। सचिवः कृषिविभागस्य श्रीमान् संजयः कुमारः अग्रवालः अवदत् यत् आमफलः बिहारस्य गौरवम् अस्ति। सः अवदत् यत् राज्यः आमफल-उत्पादने उत्तर-प्रदेशः आन्ध्र-प्रदेशः च अनन्तरं तृतीयं स्थानं

प्राप्तवान्। कृषकैः यत् आमफलस्य आकारः लघुः अस्ति इति समस्यां उक्तवन्तः, तस्याः समस्या समाधानं कृषि-विश्वविद्यालयस्य अनुसन्धान-केन्द्राणां च माध्यमेन करणीयम् इति। भागलपुरस्य आमफल-उत्पादक-कृषकः श्रीमान् अशोकः कुमारः चौधरी ३५ अङ्कैः विशिष्टं पुरस्कारं आम-शिरोमणि उपाधिं प्राप्तवान्। श्रीमान् अशोकः कुमारः चौधरी विभिन्नवर्गेषु कुलं ८ पुरस्काराणि प्राप्तवान्, यत्र ५ प्रथम, १ द्वितीय, २ तृतीय-पुरस्काराणि सम्मिलितानि। आम-महोत्सवे राज्यस्य विभिन्न-जिलानां ७४ विजेता-कृषकाणां ११३ प्रदर्शनानां निमित्तं कुलराशिः ४,७७,००० रूप्यकाणि प्रशस्ति-पत्रं च प्रदत्तानि। पुरस्कारं प्राप्तेषु १५ पुरस्काराणि ६७,००० रूप्यकाणां पुरस्कार-राशिः च सह वैशाली-जिलाः अव्वलः, १४ पुरस्काराणि ५८,००० रूप्यकाणां पुरस्कार-राशिः च सह भागलपुरः द्वितीयः, १४ पुरस्काराणि ५७,००० रूप्यकाणां पुरस्कार-राशिः च सह पटना तृतीयः स्थानं प्राप्तवान्। माननीयः मन्त्री उक्तवान् यत् ०५-१० वर्षाणां ६६ बालकानां मध्ये आम-खादक-प्रतियोगितायां आदर्शः राजः, वैशाली प्रथमं स्थानं प्राप्तवान्, वामी मेविका, पटना द्वितीयं, विप्लवः कुमारः झा मधुबनी तृतीयं स्थानं प्राप्तवान्।